

Starší, menší zvon, používaný ako umieráčik bol odliaty v roku 1836. Nachádza sa na ňom nápis, ktorý uvádza, že bol odliaty „za obcovania Michala Jašu“. Mladší, veľký zvon pochádza z roku 1921 a nahradil pôvodný, ktorý v časoch prvej svetovej vojny zrekvirovali pre potreby Rakúsko - Uhorskej armády.

Z pripravovanej publikácie o obci Radola, ktorá je financovaná z projektu PL-SK/ZA/IPP/037 z Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007 – 2013.

Malý zvon vo veži radoľskej zvonice

Vážení spoluobčania,

pre mnohých z Vás je tento rok veľkou skúškou trpezlivosti. Značná časť Radole je poznamenaná stavebným ruchom, výkopovými prácami, prachom, blatom alebo aspoň zvýšeným dopravným ruchom. Za Vašu trpezlivosť Vám všetkým úprimne ďakujem.

Viem, že nie je jednoduché celé týždne mať zablokovaný vstup do dvora ťažkými mechanizmami a prispôbovať každodenný život stavebným prácam, ktoré trvajú dlhšie ako sme si predstavovali.

Komunikáciu obce s realizačnou firmou sťažuje fakt, že investorom stavby je spoločnosť SEVAK, a.s., ktorá si práce objednáva aj preberá. Generálnym dodávateľom stavby je Váhostav-SK, a.s.. Na území obce sa však stretávame len s pracovníkmi subdodávateľskej firmy (predovšetkým BIB, s.r.o. so sídlom v Žiline). Každá požiadavka so strany obce musí byť vopred odsúhlasená investorom (Sevakom), následne generálnym dodávateľom (Váhostavom) a až potom môže subdodávateľ postupovať v zmysle našich požiadaviek, iné firmy však realizujú elektrické prípojky k prečerpávacím šachtám, iná firma bude robiť v obci asfaltové koberce. Takýto postup vyplýva zo zákona o verejnom obstarávaní – stavať musí firma, ktorá dala najnižšiu cenovú ponuku. Zákon nám ukladá robiť najlacnejšie. Myslieť si o tom môžeme svoje, ale zákon musíme dodržať.

Verím však, že aj tak to má zmysel. Zrekonštruovaný vodovod by mal fungovať omnoho spoľahlivejšie ako jeho predchodca, ktorý má už viac ako päťdesiat rokov a skúsenosti s pripojením na verejnú kanalizáciu má už približne polovica obyvateľov

našej obce. Legislatíva v oblasti životného prostredia sa stále sprísňuje a kanalizácia je aj pohodlnejšia aj lacnejšia ako objednávka fekálneho vozidla.

Fotografia na titulnej strane Spravodajcu nie je len súčasťou dušičkovej atmosféry, ale zároveň je aj informáciou o tom, že onedlho bude mať Radoľa konečne aj svoju vlastnú publikáciu, ktorá sa venuje predovšetkým histórii a zaujímavým miestam obce. Okrem nástupiska turistických a cykloturistických trás pri kaštieli, onedlho pribudne aj náučno historický chodník nielen pre návštevníkov obce. Celý projekt je financovaný v rámci Poľsko – Slovenskej spolupráce. K jednému Euru vynaloženému z rozpočtu obce Radoľa tak dostávame ďalších 19 Eur v rámci tohto projektu. Som presvedčený, že takto využívať finančné zdroje sa oplatí.

Zvlášť chcem poďakovať Vám, čo ste poskytli fotografie zo svojich rodinných archívov na digitalizáciu. Aj vďaka týmto fotografiám môžeme nahliadnuť do minulosti Radole.

9. november 2013 je dňom volieb do orgánov Žilinského samosprávneho kraja. Nezaujímam sa o chod vecí verejných v spoločnosti je naozaj veľký a nechť zúčastňovať sa volieb má svoje príčiny. Napriek tomu Vás chcem pozvať k voľbám. Neúčastou nikto nič nevyrieši a volebný systém umožňuje vybrať si aspoň jedného „svojho“ poslancického kandidáta a hlasovací lístok je platný. Kritéria na „toho správneho“ kandidáta má určite každý svoje a iba Vy môžete rozhodnúť, kto sa im najviac približuje.

Ing. Anton Tkáčik
starosta obce

ZOZNAM KANDIDÁTOV

PRE VOĽBY PREDSEDU ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA 9. NOVEMBRA 2013

Por. číslo	Meno a priezvisko, titul	Vek	Povolanie	Trvalý pobyt (obec)	Politická strana (koalícia)
1.	Juraj Blanár, Ing.	47	predseda Žilinského samosprávneho kraja	Do Breznika, 1333/3A, Žilina	SMER - sociálna demokracia, Slovenská národná strana, Strana zelených
2.	Miroslav Mikolášik, MUDr.	61	europoslanec-lekár	S. Nováka 1767/3, Dolný Kubín	Kresťanskodemokratické hnutie, MOST - HÍD, Sloboda a Solidarita, Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana
3.	Ivan Pavlisko, Mgr.	67	umelec a pedagóg	Za dráhou 479/23, Ružomberok	Ľudová strana Naše Slovensko
4.	Juraj Pavlovič, Ing.	64	súkromný podnikateľ	Hrabiny 267, Lipovec	Komunistická strana Slovenska
5.	Igor Ryban	48	riaditeľ	Višňové 782, Višňové	nezávislý kandidát

ZOZNAM KANDIDÁTOV

PRE VOĽBY DO ZASTUPITEĽSTVA ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA 9. NOVEMBRA 2013

Volebný obvod číslo 4

Por. číslo	Meno a priezvisko, titul	Vek	Povolanie	Trvalý pobyt (obec)	Politická strana (koalícia)
1.	Stanislav Čavajda, Ing.	54	živnostník	Štúrova 1211/63, Kysucké Nové Mesto	nezávislý kandidát
2.	Marian Čuntala, Ing.	35	štátny zamestnanec	Belanského 3, Kysucké Nové Mesto	nezávislý kandidát
3.	Anna Grigová, Ing.	54	starostka	Rudinka 128, Rudinka	nezávislý kandidát
4.	Ján Ježo, RSDr.	62	dôchodca	Snežnica 171, Snežnica	Komunistická strana Slovenska
5.	Ľubomír Ježo, JUDr.	55	prednosta mestského úradu	Štefánikova štvrť 2796/9A, Kysucké Nové Mesto	nezávislý kandidát
6.	Stanislav Kmec	48	manažér	Snežnica 140, Snežnica	Slovenská národná strana
7.	Ivan Kocúr, Ing.	41	štátny zamestnanec	Radoľa 292, Radoľa	nezávislý kandidát
8.	Štefan Kuba	53	technik	Hurbanova 2309, Kysucké Nové Mesto	nezávislý kandidát

Por. číslo	Meno a priezvisko, titul	Vek	Povolanie	Trvalý pobyt (obec)	Politická strana (koalícia)
9.	Stanislav Luhový	65	výtvarník, dôchodca	Clementisová 1036/21, Kysucké Nové Mesto	Komunistická strana Slovenska
10.	Vladimír Macášek, Ing.	55	prednosta úradu	Dúbie 123, Kysucké Nové Mesto	SMER - sociálna demokracia
11.	Dušan Mičian	53	živnostník	Sládkovičova 1232/35, Kysucké Nové Mesto	nezávislý kandidát
12.	Anna Mičianová, Ing.	50	starostka	Rudina 318, Rudina	SMER - sociálna demokracia
13.	Anton Mrmus	53	starosta	Lopušné Pažite 31, Lopušné Pažite	Kresťanskodemokratické hnutie, MOST - HÍD, Sloboda a Solidarita, Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana
14.	Peter Mrvečka, Ing.	31	autorizovaný stavebný inžinier	Lodno 85, Lodno	Kresťanskodemokratické hnutie, MOST - HÍD, Sloboda a Solidarita, Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana
15.	Ľudmila Mušková	64	pedagóg	Na Podstráni 2302, Kysucké Nové Mesto	Ľudová strana - Hnutie za demokratické Slovensko
16.	Milan Očko, JUDr., Ing.	50	právnik	Jarošova 2266/2, Kysucké Nové Mesto	nezávislý kandidát
17.	Ivan Poláček	58	SZČO	Štúrova 1303/48, Kysucké Nové Mesto	nezávislý kandidát
18.	Vavрін Randa, Ing.	57	kontrolór NKÚ SR	M. Nešporu 1186/9, Kysucké Nové Mesto	nezávislý kandidát
19.	Vladimír Škorvánek	32	robotník	Nešporu 1186, Kysucké Nové Mesto	Slovenská ľudová strana
20.	Ľubomír Šteiniger, Mgr.	48	živnostník	Neslužská cesta 1060/4, Kysucké Nové Mesto	Kresťanskodemokratické hnutie, MOST - HÍD, Sloboda a Solidarita, Slovenská demokratická a kresťanská únia - Demokratická strana
21.	Pavol Šutý, Ing.	59	podnikateľ	Kysucký Lieskovec 695, Kysucký Lieskovec	Nová väčšina - Dohoda (D. Lipšic), Občianska konzervatívna strana
22.	Pavel Švaňa	49	živnostník	Dlhomíra Polského 603/16, Kysucké Nové Mesto	Nová väčšina - Dohoda (D. Lipšic), Občianska konzervatívna strana
23.	Ľudovít Vavro	44	konateľ spoločnosti	Rudina 13, Rudina	nezávislý kandidát

DOSLŪŽILA !!!

Slúžila som pre zdravú vodu občanom, brali si ju domov, aby ju pili a to nielen naši z Radole, ale aj turisti po putovaní krásnou radoľskou prírodou.

Dôstojne ju vyčistil a „obliekol“ do krásneho hábu náš občan, lesník a ochranca prírody Jožko Kultán.

Pozrime sa všetci, mladí či starí, ako neznámi vandali zničili studničku chutnej pramenitej vody a zamyslime sa nad vandalizmom neznámych. Dokedy ešte?

Text: Anton Ľudvik
Foto: Jozef Kultán

Spoločnosť ŽOS EKO, s.r.o. Vrútky

najväčší a najspoľahlivejší spracovateľ starých vozidiel na Strednom Slovensku ponúka bezplatnú službu, týkajúcu sa odberu a ekologického spracovania autovraku. Majiteľ autovraku dostane na mieste doklad o prevzatí autovraku na odhlásenie z evidencie na dopravnom inšpektoráte. Autovrak nemusí byť pojazdny. Spoločnosť ŽOS – EKO si ho príde prevziať až k majiteľovi do dvora. Bližšie informácie budú poskytnuté na obecnom úrade.

BEZPLATNÉ ZASIELANIE SMS INFORMÁCIÍ

Ak máte záujem o doručovanie SMS správ z Obecného úradu pošlite SMS správu obsahujúcu **MENO PRIEZVISKO ČÍSLO DOMU** na číslo **0911 951 305**

Posielame správy, ktoré sa týkajú vopred ohlásených odstávok elektriny, vody prípadne iných sietí:

- informácie o poruchách,
- informácie o umiestnení veľkokapacitných kontajnerov a separovanom zbere komodít, pre ktoré nemáme v obci trvale umiestnené kontajnery,
- meteorologické výstrahy,
- informácie o vyhlásení mimoriadnych situácií (vysoký vodný stav, snehová kalamita),
- informácie, ktoré sú dôležité pre ochranu života, zdravia alebo majetku občanov.

Zatiaľ neplánujeme zasielať:

- informácie o predajcoch
- pozvánky na kultúrne a športové podujatia

V prípade veľkého záujmu občanov o iné informácie je možné štruktúru informácií rozšíriť.

ŠKOLA ZAVOLALA ...

2. septembra sa začal nový školský rok 2013/2014, nielen začal ale už aj rýchlo beží. Nastúpilo k nám 168 detí. Minulý školský rok sme mali 169 žiakov, takže úbytok nie je takmer žiadny, vďaka tomu, že nám prišlo v septembri 22 prváčikov. Počet učiteľov sa zmenil, je nás o jedného menej. Do dôchodku odišla pani učiteľka Mgr. Alenka Holešová, ktorej sa zároveň chcem v mene celého nášho kolektívu poďakovať (verejne), za kvalitnú prácu učiteľky (zaujímavosťou je, že celý učiteľský život pôsobila jedine na našej škole, čo je vlastne unikátne v doterajšej histórii školy), ale tiež za veľmi dobré ľudské vzťahy, ktoré sú v práci veľmi dôležité.

Novými tvármi na našej škole v pedagogickom zbere sú vyučujúca náboženstva Mgr. Adriana Huljaková – sestra Ľudovíta, ktorá vystriedala Mgr. Evu Pčolinskú – sestru Celinu. Nová je tiež vychovávateľka v Školskom klube detí – Mgr. Tatiana Kekelyová.

Vo vedení školy došlo k personálnej zmene vo vedení, kde muselo dôjsť k výmene na poste zástupkyne riaditeľa školy. Doterajšia p. zástupkyňa Ing. Gabriela Berešíková si svoju prácu vykonávala veľmi dobre, za čo jej patrí vďaka, žiaľ ale nenaplnila kvalifikačné požiadavky dané zákonom. Zástupkyňou riaditeľa školy je od 1. júla 2013 p. Mgr. Lenka Ščambová.

Naším žiakom sa aj v tomto školskom roku snažíme poskytnúť čo najlepšie podmienky pre učenie sa, a tak majú k dispozícii špeciálneho pedagóga i asistenta učiteľa.

Čo sa týka materiálneho zabezpečenia, škola sa naďalej modernizuje. Technika v škole nielen je, ale sa aj využíva. Aby jej využitie bolo maximálne, učíme sa i my učители. V rámci projektu Škola nás baví sme už v septembri absolvovali jeden vzdelávací program, a v súčasnosti sa vzdelávame v ďalšom cykle.

Naši žiaci už stihli navštíviť „anglické divadlo“ Ako išlo vajce na vandrovkú, dvojdňovú exkurziu, počas ktorej navštívili jadrovú elektráreň Mochovce, Banské múzeum v Banskej Štiavnici, „Sokoliarsku školu“ v Štiavnických Baniach, Kamenné more vo Vyhniach, Planetárium v Žiari nad Hronom, a iné zaujímavé miesta, tiež financovanú z prostriedkov Operačného programu Vzdelávanie, Európskeho sociálneho fondu (proritnej osi Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy, opatrenie Premena tradičnej školy na modernú).

Žiaci ôsmeho ročníka využili možnosť navštíviť Strednú odbornú školu strojnícku v Kysuckom Novom Meste, a dozvedieť sa viac o štúdiu na nej.

V rámci vyučovacích hodín samozrejme prebiehajú aktivity, ktoré zatraktívňujú učenie sa. A samozrejme je pred nami veľa toho, čo sa musia žiaci s pomocou vyučujúcich naučiť v tomto školskom roku.

Na využitie voľného času sme ponúkli žiakom krúžky (využitie vzdelávacích poukazov), po odovzdaní pouka-

zov a zaradení žiakov na jednotlivé krúžky sa žiaľ niektoré neotvárajú, ale umožnili sme žiakom zmenu voľby krúžku. Krúžková činnosť už začala.

Vrátim sa do obdobia letných prázdnin, keď Obec Radola v spolupráci so školou zabezpečil pre deti našej školy v čase od 9⁰⁰ do 13⁰⁰ h štyri týždne bezplatné využívanie multifunkčného ihriska aj s pedagogickým dozorom. Celkovo túto možnosť využilo približne sto detí za štyri týždne, čo je slabý priemer na deň (boli dni, keď nikto, dúfame, že budúce leto to bude lepšie využité).

Na našej škole prebieha tiež vyučovanie Základnej umeleckej školy v Kysuckom Novom Meste – odbory: tanečný, spevácky, klavír, keyboard a flauta. Vyšli sme tak v ústrety rodičom i deťom, vďaka čomu je návšteva ZUŠ bezpečná a nenáročná na dopravu.

Oznamy:

November, resp. december - chystáme Otvorené popoludnie v škole pre rodičov s deťmi predškolského veku. Kultúrny program pri príležitosti 50. výročia školy pre občanov Radole v novej športovej hale - december.

Mgr. Vladimír Hromádka,
riaditeľ ZŠ

PROJEKT „ŠKOLA NÁS BAVÍ“

Naša škola Základná škola v Radoli uzavrela na obdobie do 30.4.2014 zmluvu s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o poskytnutí nenávratného finančného príspevku vo výške 242 829,36 € pre projekt našej školy z operačného programu „Vzdelávanie“ spolufinancovaného Európskym sociálnym fondom v rámci systému prioritnej osi Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy v opatrení „Premena tradičnej školy. Z tejto sumy 242 829,36 € je suma 206 404,95 € z Európskeho sociálneho fondu a 24 282,94 € zo štátneho rozpočtu. Sumu vo výške 12 141,47 € (5% z celej sumy poskytla obec Radola).

Do konca septembra 2013 sme vyčerpali 192 006,59 €, čo je veľmi dobrý stav využívania prostriedkov.

V tomto projekte vďaka podpore z fondov Európskej únie sa naša škola veľmi výrazne zmodernizuje. Nákup učebných pomôcok, exkurzie, besedy, súťaže pre žiakov ako aj zvýšenie kvalifikovanosti pedagógov, to všetko sa premieta do výchovno-vzdelávacieho procesu pri vyučovaní.

Každá aktivita súvisiaca s projektom je vynikajúco zorganizovaná tak, aby bola pre žiakov nielen prospešná, ale aj zaujímavá. Náš projekt je výborný aj v tom, že sú doň zapojení všetci pedagógovia a všetci žiaci školy.

Mgr. Vladimír Hromádka,
riaditeľ ZŠ

ZO STAVEBNÝCH DENNÍKOV

KANALIZÁCIA A VODOVOD

Termíny

Na stavbe kanalizácie vznikli najväčšie sklzy už v roku 2012, keď podľa pôvodného harmonogramu mala byť kanalizácia v našej obci hotová už koncom roku 2012 a v roku 2013 boli plánované len opravy ciest. Ďalšie meškanie termínov je čiastočne zapríčinené aj výmenou vodovodného potrubia, ktorá sa realizuje na Starej ceste, v Majeri, Kasákových dvoroch a na Skotni.

Kanalizačné prípojky

Možnosť pripájania sa ďalších domácností na kanalizáciu je obmedzená postupom prác na rekonštrukcii čistiarne odpadových vôd v Kysuckom Novom Meste. Zatiaľ je dokončená iba prvá linka, ktorá je v skúšobnej prevádzke. Prebieha montáž druhej linky, ktorej dokončenie je nevyhnutným predpokladom na zvýšenie kapacity ČOV na pripojenie ďalších domácností. Nezáleží preto, či už je kanalizačná vetva ukončená niekoľko mesiacov alebo sa na nej ešte stále pracuje. Obmedzenie spôsobuje ČOV.

V uliciach kde ešte nie sú vyvedené všetky odbočky pre prípojky po hranice pozemkov budú práce pokračovať budovaním prípojok (týka sa to novovybudovanej kanalizácie).

Úprava ciest

Pred príchodom mrazov je naplánovaná úprava vozovky podkladovým betónom a asfaltom pri Vadičovskom potoku od autobusovej zastávky po rodinný dom p. J. Rakovana a pri MŠ

Ulice, kde boli výkopové práce realizované až teraz v jeseni, majú naplánovanú finálnu povrchovú úpravu až v roku 2014. Počas zimných mesiacov bude na cestu postupne dopĺňané kamenivo, podľa toho ako bude cesta „sadať“. Skoršie asfaltovanie ciest by nebolo rozumné, pretože výkopy boli robené do veľkej hĺbky a pôda ešte stále „pracuje“.

TELOCVIČŇA

Práce na výstavbe športovej haly prebiehajú podľa plánovaného harmonogramu.

- 9. júla začali výkopové práce na základoch telocvične.
- 18. júla začali betonárske práce na základoch telocvične
- 7. augusta začala montáž oceľových oblúkových segmentov haly
- 30. augusta začala montáž roštov čela haly
- 7. septembra betonáž podlahovej dosky v hale
- 10. septembra –začiatok montáže izolácie čiel
- 20. septembra – začiatok montáže oblúkov prístavby

V októbri a novembri sú naplánované: montáž izolácie, výstavba zázemia haly so šatňami a sociálnymi zariadeniami, elektroinštalácie, vzduchotechnika a montáž športovej podlahy. Termín ukončenia stavebných prác je 30. november 2013.

KOSTOL

- 17. júna – začiatok stavebných prác (odstránenie ornice a koreňov stromov, výkopové práce a betonáž základov)
- 9. júla začiatok navážky základovej dosky a budovanie inžinierskych sietí (vodovod, splašková kanalizácia, elektrická prípojka, dažďová kanalizácia)
- 23. júla začiatok výstavby železobetónového skeletu lode kostola a realizácia výplňového muriva
- september – výstavba skeletu veže kostola, betónovanie venca lode kostola, chóru a steny oddeľujúcej sakristiu od svätej

Pred príchodom zimy je naplánovaná stavba krovu nad loďou kostola, doskový záklop a dočasné prekrytie konštrukcie fóliou alebo lepenkou. Výstavba veže kostola je naplánovaná na jar 2014.

ARCHEOLOGICKÝ VÝSKUM NA KOSCELISKU V RADOLI

V tomto roku (od 22.júla do 30.augusta) pokračoval výskum na Koscelisku v Radoli, ktorý uskutočňuje Kysucké múzeum v Čadci v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV v Nitre. Okrem ruín kostola bolo našim cieľom zistiť rozsah pochovávania jednak priamo v interiéri kostola, jednak na okolitom cintoríne.

Prirodzene, nebolo možné odкрыť celý interiér kostola, a tobož celý cintorín, takže výskum prebiehal formou jednotlivých sond. Nadviazali sme pritom na sondy z minulého roku, ktoré sme rozšírili a prehĺbili. Z architektúry kostola sme chceli predovšetkým preskúmať tzv. osárium alebo kostnicu, ktorú sme zistili pri severnom múre kostola. Anton Petrovský-Šichman pri svojom výskume v roku 1956 tento objekt neodkryl, ani o ňom nevedel, spomína len toľko, že sa pri severnom múre kostola našlo väčšie množstvo kostí.

Kostnica bola pravdepodobne prístavaná ku kostolu neskôr, keď už kapacita cintorína nestačila, a bolo potrebné vytvoriť priestor na uloženie kostí zo starých hrobov. Jej múry sa pripájajú k severnej stene kostola a západnému múru sakristie. Kostnica má približne štvorcový tvar, s rozmermi cca 310x290 cm. Murivo je nepravidelné, zložené

z kameňov rôznych tvarov a veľkostí, ktoré sú spájané drobnou maltou. Už na prvý pohľad sa murivo kostnice odlišuje od murív kostola, je menej „úhladné“, aj malta má inú kvalitu. Vnútorň priestor kostnice vyplňala hrubá vrstva kostí, medzi ktorými sa len ojedinele vyskytovali črepy keramických nádob. Jej dno tvorila žltohnedá ílovitá hlina. Kostnica sa nachádza na samom okraji terasy a pravdepodobne v dôsledku zosuvov pôdy sa celý severný múr posu-

nul, takže dnes je značne pokrivený.

Ďalšou sondou sme nadviazali na vľajšiu sondu situovanú pri západnom múre kostola, v jeho interiéri. Sondou sme rozšírili až do severozápadného rohu kostola a postupne sme ju prehľbovali. V minuloročnej sezóne sme pod úrovňou dlážky našli tri hroby, pričom pod jedným z nich sme našli drobnú mincu Žigmunda Luxemburského, zatiaľ jediný presnejšie datovateľný nález z výskumu. Dúfali sme, že v interiéri objavíme ďalšie hroby, čo sa aj potvrdilo. Hrobov tu bolo značné množstvo, no z niektorých sme našli už len torzo, pretože boli poškodené či zničené mladšími. Všetky hroby sa nachádzali pod vrstvou prepálenej hlíny a dreva, ktorú spájame so zánikom kostola, preto ich aspoň približne môžeme datovať do obdobia pred polovicou 15.storočia. Postupným hĺbením sme sa napokon dostali na vrstvu tvrdej hnedočervenej hlíny, v ktorej už neboli žiadne hroby a ktorá zrejme predstavuje pôvodné podlažie. Hĺbením tejto sondy sme postupne odkrývali aj vnútornú stranu západného múru kostola, na ktorej sa zachovali veľké plochy pôvodnej omietky aj so stopami po drevenom debnení. Priamo v hroboch sme nenašli žiadne nálezy, v okolitom zásype sa však sporadicky objavovali črepy keramických nádob či železné predmety, ktoré zatiaľ čakajú na vyčis-

objavíme ďalšie hroby, čo sa aj potvrdilo. Hrobov tu bolo značné množstvo, no z niektorých sme našli už len torzo, pretože boli poškodené či zničené mladšími. Všetky hroby sa nachádzali pod vrstvou prepálenej hlíny a dreva, ktorú spájame so zánikom kostola, preto ich aspoň približne môžeme datovať do obdobia pred polovicou 15.storočia. Postupným hĺbením

sme sa napokon dostali na vrstvu tvrdej hnedočervenej hlíny, v ktorej už neboli žiadne hroby a ktorá zrejme predstavuje pôvodné podlažie. Hĺbením tejto sondy sme postupne odkrývali aj vnútornú stranu západného múru kostola, na ktorej sa zachovali veľké plochy pôvodnej omietky aj so stopami po drevenom debnení. Priamo v hroboch sme nenašli žiadne nálezy, v okolitom zásype sa však sporadicky objavovali črepy keramických nádob či železné predmety, ktoré zatiaľ čakajú na vyčis-

tenie a konzerváciu. Hroby v interiéri kostola zrejme patrili príslušníkom miestnej drobnej šľachty, bolo totiž zvykom, že v kostole boli pochovávané významnejšie osobnosti.

Tretou sondou sme nadviazali na vľajšiu sondou v priestore svätyne kostola. Tu sme chceli zistiť, či a aká bola v svätyni dlážka, preto sme sondou rozšírili smerom na juh. Žiadne stopy po dlážke sme však nenašli. V tejto časti svätyne sa nachádza tzv. ambón, základy kazateľnice, ktorý sme odkryli celý. Podľa slov RNDr. Mgr. Mariána Samuela z Archeologického ústavu v Nitre, ktorý bol vedúcim výskumu, je ambón v kostole z 13.storočia značnou raritou. Za ambonom sme odkryli dobre zachovaný hrob s drobnou mincou Žigmunda Luxemburského. Aj tu sme sa dostali na podlažie z hnedočervenej hliny.

Štvrtá sonda nadviazala na sondy za východným múrom svätyne. Petrovský-Šichman v tejto časti popisuje hrob, ktorý mal zachádzať pod múr kostola. V minuloročnej sezóne sa nám hrob nepodarilo nájsť, preto sme v tomto roku sondou výraznejšie rozšírili. Aj tu sme našli niekoľko hrobov, žiaľ bez nálezov. Spomínaný hrob sme síce nenašli, no kaverna vylámaná do základov muriva by mohla potvrdzovať jeho existenciu, a zároveň by to bol dôkaz, že hrob vznikol pri už existujúcom kostole, a nie je teda starší ako kostol. V sonde sme sa dostali až na podlažie z tvrdej hnedočervenej hliny.

Najvýznamnejšie výsledky sme dosiahli v piatej sonde, ktorá opäť nadviazala na minuloročnú sondy. V tomto roku sme ju rozšírili v miestach za južným múrom svätyne a lode. Pod vrstvou deštrukcie sme aj tu narazili na pomerne výraznú prepálenú vrstvu, pod ktorou bol žltý íl s početnými hrobmi. Hroby boli uložené pomerne plytko, niektoré boli porušené mladšími hrobmi, príp. úplne zničené, takže

sme z nich našli len niekoľko kostí. Pravdepodobne z takéhoto zničeného hrobu pochádza hviezdovitá spona s razenou výzdobou. Pri viacerých hroboch sme nachádzali zvyšky spráchniveného dreva, pri jednom sa dokonca črtali obrysy drevenej truhly. Úplnou raritou je hrob č. 23, ktorý sa nachádzal pod náhrobným kameňom. Kameň bol na pôvodnom mieste, prelomený na dve časti. Je to jediný bezpečne doložený hrob na Koscelisku, ktorý bol na povrchu označený náhrobným kameňom. Niektoré okolnosti naznačujú, že takých hrobov

tu mohlo byť viac (ďalší veľký plochý kameň, ktorý však už bol v sekundárnej polohe), v období, kedy sa na Koscelisku pochovávalo, však už tento spôsob označovania hrobov doznieva a vyskytuje sa len sporadicky. V hrobe pod kameňom sme pri kostre našli ďalšiu hviezdovitú

sponu s puncovaním, ktorú predbežne datujeme ako stredovekú. V ostatných hroboch sme nenašli žiadne nálezy. Jeden hrob zasahuje pod múr kostola, pričom sa nedá jednoznačne určiť, či ešte pokračuje pod murivom, alebo bol poškodený pri kopaní základov. Jednoznačne je však starší ako samotný kostol, a dokladá, že sa na tomto mieste pochovávalo ešte pred postavením murovaného kostola. Či tu bol drevený kostol už pred murovaným, zatiaľ nevieme, pretože sme nenašli žiadne stopy po staršej stavbe.

Všetky hroby v kostole aj okolo neho, ktoré sme v tohtoročnej sezóne odkryli, boli situované hlavou na západ. Kostry boli rôzne zachované, niektoré boli kompletne, z iných zostali len nepatrné zvyšky, pretože pôda je v tejto lokalite značne agresívna a kosti v nej rýchlo prachnivejú. Aj železné predmety, prevažne klince z rakiev, boli značne deformované koróziou. Vybrané kostry pôjdu na antropologickú analýzu, ktorou sa určí vek a pohlavie pochovaných,

príp. akými chorobami za svojho života trpeli a pod. Ako dokazujú nájdené hroby a kostnica, v kostole a jeho okolí sa intenzívne pochovávalo. V dvoch sezónach sme našli spolu 23 hrobov, pričom väčšinou boli v tzv. superpozícii, čiže v niekoľkých vrstvách nad sebou. Žiaľ, skutočnosť, že sa v hroboch až na pár výnimiek nenašli datovateľné predmety, nám nedovoľuje určiť, z ktorého obdobia hroby pochádzajú. Zatiaľ len jeden hrob vznikol jednoznačne po zániku kostola (hrob č. 1., ktorý sme odkryli v roku 2012). Ostatné odkryté hroby sa nachádzali pod neporušenou prepálenou vrstvou, takže ich datujeme do obdobia pred zánikom kostola, k čomu došlo pravdepodobne niekedy v prvej polovici 15.storočia.

Z nálezov okrem spôn si pozornosť zaslúžia drobné zelené koráliky s priemerom cca 2 mm, ktoré sme našli v interiéri kostola, v blízkosti hrobov, nie však priamo v hrobe. Pochádzajú z odevu pochovaného, pravdepodobne z pokrývky hlavy. Takéto koráliky sa vyskytovali už v stredoveku. V zásype sme občas nachádzali aj drobné kamenné úštepky, vyrobené z radiolaritu a obsidiánu. Podobné úštepky sa vyskytujú už od mladšej doby kamennej a používali sa na výrobu rôznych nástrojov. Sú veľmi malé a nedá sa určiť, či ide o cielený výrobok alebo o odpad, ktorý vznikol pri výrobe iných nástrojov. Na Koscelisku sa ich našlo niekoľko,

a ak by sme prijali ich datovanie do neskoršej doby kamennej (eneolit), dokladali by najstaršie osídlenie lokality.

Po dvoch sezónach teda môžeme konštatovať, že kostolík v Radoli mal podobu jednoduchej stavby s hlavnou loďou, pravouhlou svätyňou a sakristiou, ku ktorej bola neskôr pristavaná kostnica. Múry sa dodnes dobre zachovali, na niektorých miestach sú zachované do výšky zhruba jeden meter nad základmi. Na ich stavbu vo veľkej miere používali riečne okruhliaky, dovezené sem pravdepodobne z rieky Kysuca, tiež miestnu bridlicu a len výnimočne opracované kamene (našli sme niekoľko opracovaných kvádrov z penovca). Nadzemné murivo je viac-menej riadkované, základové murivo bolo zrejme liate.

Na viacerých miestach sme mohli sledovať tzv. základový odskok, čo znamená, že základy boli širšie ako nadzemné murivo. Kostol bol prinajmenšom v interiéri omietnutý, a stopy červenej omietky dokladajú nejaký ornament, ktorý sme však nedokázali určiť. K vnútornému vybaveniu patrili murovaný oltár a kazateľnica, po ktorej zostali murované základy. Naďalej zostáva nevyriešená otázka dlážky v kostole, ani v druhej sezóne sme po nej nenašli žiadne stopy, rovnako zatiaľ nedokážeme vysvetliť pôvod prepálenej vrstvy – či sú to zvyšky spálenej drevenej dlážky alebo dreveného stropu. Hroby v interiéri aj exteriéri kostola boli umiestnené značne plytko, len niekoľko desiatok centimetrov pod predpokladanou úrovňou dlážky. Skromné nálezy nám nedovoľujú presnejšie datovanie, preto naďalej môžeme vznik aj zánik kostola datovať len približne – vznik niekedy do tretej tretiny 13. storočia, zánik do prvej polovice 15.storočia.

Mgr. Danka Majerčíková
archeológ Kysuckého múzea v Čadci

POĎAKOVANIE ŽSK ZA PRIDELENÚ DOTÁCIU

ŠK Radola ďakuje Žilinskému samosprávnemu kraju a predsedovi Ing. Jurajovi Blanárovi za pridelenú dotáciu v hodnote 600 Eur na projekt „Rozvoj mládežníckeho futbalu“. Za poskytnuté finančné prostriedky sme zrekonštruovali lavičky na striedanie, zakúpili sme futbalové lopty a tréningové pomôcky pre našich žiakov.

Za ŠK projekt
zrealizovali:
Dušan Mičian
Ing. Jozef Macúš

PLÁCOVÝ TURNAJ 2013

V sobotu 27. júla sa na ihrisku V Riekach konal Plácový turnaj.

výsledky:

Lány – Dúbravka	0:1	(E. Kováč)
Kaštieľ – Štepnica	4:1	(Drnda, Kaplík, Holtán – Luprich)
Dúbravka – Kaštieľ	1:3	(Berešík – P. Pavlus, Holtán)
Štepnica – Lány	4:2	(Luprich 3, P. Žubor – Kuriak, Janiš)
Dúbravka – Štepnica	4:1	(L. Harcek 2, P. Harcek, J. Macúš – Luprich)
Lány – Kaštieľ	3:0	(Janiš)

Konečné poradie:

1.	Kaštieľ	6 b
2.	Dúbravka	6 b
3.	Štepnica	3 b
4.	Lány	3 b

pri rovnosti bodov rozhodoval
vzájomný zápas.

FUTBALOVÝ TURNAJ „O POHÁR STAROSTU OBCE RADOĽA“ 2013

19. ROČNÍK VÝSLEDKY

vyradovacie zápasy

ŠK Radola – TJ Družstevník Turie	5:2
TJ Sokol Hrádek – Kysucké Nové Mesto „B“ - Povina	1:5

exhibičné futbalové stretnutie:

Team Rado 2014 – Sportstars	6:5
-----------------------------	-----

o 3. miesto

TJ Družstevník Turie – TJ Sokol Hrádek	4:2
--	-----

finále

ŠK Radoľa - Kysucké Nové Mesto „B“ - Povina	3:2
---	-----

vítazom 19. ročníka sa stali futbalisti ŠK Radoľa

najlepší hráč	Mário Boris (Kysucké Nové Mesto „B“ - Povina)
najlepší brankár	Peter Gašinec (ŠK Radoľa)
najlepší strelec	Vladimír Špiriak (Kysucké Nové Mesto „B“ - Povina) – 3 góly

Konečné poradie

1.	ŠK Radoľa
2.	Kysucké Nové Mesto „B“ - Povina
3.	TJ Družstevník Turie
4.	TJ Sokol Hrádek

19. ročník futbalového turnaja „O pohár starostu obce Radoľa“ sponzorsky podporili:

Piváreň u Kultána
STAVBYT - rodina Dubeňová
Harcek a spol. s r.o.
SNOOKER CLUB Danka Pavelová
Dušan Mičian
BAR - HERŇA SANTAFÉ Miroslav Tomašec

RISS PLUS STAVEBNINY
Kvetinárstvo DÁLIA
Poľnohospodárske a obchodné družstvo Radoľa
Mäso - údeniny Miloš Kubala

BLAHOŽELÁME K JUBILEU

- 85 rokov** Štefánia Pakanová
Vincencia Macúšová
Jozef Bučko
Rozália Macúšová
- 80 rokov** Pavol Kučerák
Mária Vnuková
- 75 rokov** Mária Bieliková
- 70 rokov** Daniela Ščambová
- 65 rokov** Emil Kubala
Jarmila Belanová

*Srdečne Vám
blahoželáme
a prajeme Vám
pevné zdravie
v kruhu rodiny!*

NAVŹDY NÁS OPUSTILI

Ignác Čelko (77 rokov)
Vincent Ščamba (79 rokov)
Jozef Krkoška (63 rokov)

Odpočívajte v pokoji!

MANŽELSTVO UZATVORILI

Martin Kubik a Mária Húšťavová
Daryl Christopher Miller a Michaela Pavlusová
Ing. Jaroslav Rentka a Katarína Šusteková
Ing. Tomáš Kriváček a Jana Koropečká

*Na spoločnej ceste životom prajeme
veľa šťastia, lásky a porozumenia!*

NARODENIE DETÍ

Andrej Podhorský, Emma Ševčíková, Eva Julényová, Adam
Holtan, Miloš Falát, Tobias Schmidt, Simona Pijáková

*Najmenších spoluobčanov v našej obci srdečne vítame, rodičom
prajeme veľa zdravia a úspechov pri výchove!*

ÚRADNÉ HODINY NA OBECNOM ÚRADE

Pondelok	7:00 - 15:30
Utorok	7:00 - 15:00
Streda	7:00 - 16:30
Štvrtok	7:00 - 15:00
Piatok	7:00 - 13:00
Obedná prestávka	11:00 - 11:30

KONTAKTY

Telefón 041 / 421 4374, 421 4375, 421 1004
Fax 041 / 421 3233
Mobil 0911 951 305
E-mail podatelna@radola.sk
web www.radola.sk